

TELEGRAFUL ROMÂN.

ăpare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 8 Octombrie, 1893.

Pe când vor ajunge aceste șire în mâinile cetitorilor dela țără ai țării noastre, adunarea generală a primei și celei mai de frunte societăți culturale a românilor ardeleni, a „Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român” va fi întrunită în sesiune ordinară, Duminecă și zilele următoare, în opidul Năsăud.

Lamura inteligenței noastre erăși se va întruni pe câte-va zile pe pământul foștilor grănițeri, ai căror înaintași au câștigat pe câmpul de luptă, cu arma în mână glorie neperitore numelui român. Luptători sunt și aceia, cari vor lua parte la adunarea din Năsăud, dar nu luptători cu arme de fer și foc, ci luptători cu arma sciinței, cu arma culturii. Cu aceste arme au să se lupte ei pentru binele și prosperarea pe calea culturii a poporului nostru mult cercat și triumf vor secera, dacă în unire și bună înțelegere vor rezolva cestiunile, aflătoare la ordinea țării, prin ceea-ce „Asociațiunea” va face un pas erăș înainte spre realizarea scopurilor ei. Și suntem de firma credință, că această așa va fi; garanță ne este trecutul acestei societăți, cele 31 adunări de mai nainte și zelul și nobilele nisuințe, ce le-a caracterizat pe ele într-o consolidare și întări tot mai mult.

Afară de agendele administrative și afară de partea curat literară-scientifică, este de însemnătate alegerea funcționarilor, anume a unui cassar, apoi a secretariului al doilea, deore-ce fostul secretar din cauza ocupațiunilor sale, și-a dat acum de curând demisiunea și cu deosebire alegerea primului ei funcționar, a președintelui.

La această trebuie să fie membrii cu mare băgare de seamă, căci bărbatul, care va fi să steie în fruntea „Asociațiunii”, pe lângă venimelile literare și destoinicia de conducere, trebuie să fie vârsat în toate afacerile „Asociați-

unei” și să aibă locuința în Sibiu, căci numai așa va putea fi în contact zilnic cu funcționarii și în curent cu toate agendele ei. Un astfel de om cu destoinicie, autoritate, cu poziție naltă în societate și cu vază trebuie să ocupe postul presidial, vreuic urmaș al regretatului nostru George Bariș.

O altă cestiune, ce trebuie să pre-ocupe adunarea dela Năsăud, deși nu se află în ordinea de zi, este aparițiunea tristă, ce durere, se observă de un timp încôce în unele părți ale teritoriului „Asociațiunii”. Înțelegem adevă totala nelucrare sau puțină activitate a unor despărțăminte. În un număr anterior al foiei noastre am vorbit despre un astfel de despărțământ, asemenea căruia mai sunt unele. Și ôre ce să fie cauza acestei aparițiuni? E adevărat, că suntem sâraci, că avem să ne luptăm cu multe greutăți și că în timpul din urmă ne-am aruncat cu totă puterea pe terenul politic, dar totuși, credem noi cauza principală este nepăsarea bărbaților fruntași din anumite ținuturi față de lucrurile „Asociațiunii” și astfel și față de cultura poporului nostru.

Acest rēu ar trebui sanăt cât mai curând. Adunarea din Năsăud și-ar câștiga mari merite, dacă ar erua cauzele stagnațiunii unor despărțăminte și ar afla mijlocele potrivite, prin aplicarea cărora acele să fie scôse din amortelă.

În firma credință, că cestiunile atinse aci, precum și altele ce să vor ivi, vor fi rezolvate spre binele și înaintarea „Asociațiunii” și spre mulțămirea generală, salutăm cu bucurie adunarea generală din Năsăud.

Revista politică.

Dela scandalul din urmă din dieta ungară nu s'au mai ținut ședințe plene și nici nu se vor ține până pe la finea acestei luni. Acest timp îl folosesc diferitele comisii cu proiectele, ce li s'au așternut spre desbateri. Comisiunea financiară, continuându-și desbaterile a terminat cu bugetul mi-

nistrului de culte și cu cel al iușției, er acum desbate bugetul honveșimei.

Precum se asigură, până la terminarea desbaterilor proiectelor de buget în comisii, va sosi și proiectul despre căsătoria civilă. Foile magiare află, că acel proiect a primit aprobarea prealabilă și că în curând va fi prezentat. E drept, că proiectul a suferit mai multe modificări esențiale, dar guvernul îl va prezenta ca și pe al seu și va stărui să se ducă în îndeplinire.

Din cercurile din Budapesta se asigură, că comisiunea de instrucțiune, care a terminat cu proiectul despre recepțiunea religiunii israelite, nu va prezenta acest proiect camerei, până ce nu va fi terminat cu desbaterile proiectului de lege despre exerciarea liberă a religiunii. Comisiunea e de părere că rapôrtele despre ambele proiecte să le depună deodată pe biroul camerei.

Diarele magiare se ocupă cu predilecțiune de un comunicat apărut în „Zastava”, în care se spune, că anecsiunea Bosniei și Herțegovinei se va îndeplini în curând. Spre scopul acesta s'au făcut preparativele de lipsă. Mai întâiu trebuie ca aceste provincii, în ceea-ce privesc referințele bisericesti să fie desfăcute de patriarhia din Constantinopol. Regimul vrea să le împreune cu patriarhia sêrbescă din Carloviț și patriarhul Brancovici este câștigat pentru acest plan, tot astfel și metropolitul Mandici de Tuzla. Opozițiune fac metropoliții George Nicolici din Serajevo și Serafin Petrovici din Monstar, cari nu vreau să scie de nici o unire cu patriarhia Carloviț; de cumva ei însă vor rămâne neînduplecați, vor fi pensionați; următorii lor, protosincelul Gavriil Smijanovici și archimandritul Magyarevici se află aplicați spre acest lucru. Foile magiare se bucură mult de acest lucru și reproducând comunicatul din „Zastava” fac observațiunea, că acest lucru să se întemple cât mai îngrăbă, dar „Zastava” să nu mai

agiteze ca Bosnia să fie predată Sêrbiei er Herțegovina Montenegrului.

La desbaterile, ce s'a făcut în parlamentul austriac, referitoriu la dispozițiunile excepționale preste Praga, deputatul Pacak în aplausele cehilor tineri a combătut guvernul pentru acele dispozițiuni. E adevărat, că în Boemia domnesce o nemulțămire generală, dar la crescerea acesteia a contribuit în partea cea mai mare guvernatorul cont. Thun, care nutresce o ură neîmpăcată contra cehilor tineri, ale căror idei și principii liberale sunt cu mult mai aprôpe de inima poporului decât ale guvernului. Domnia lui însemneză pentru poporul ceh o perioadă de persecuțiuni. Dacă se aud espresii și se fac manifestațiuni contra corônei, la aceea nu pôrtă vină decât guvernul, carele ca și în Ungaria, a lăsat să vie corôna în discușiunea camerei. Lui i-a răspuns ministrul de iușție Schönborn, care a ilustrat starea în general, pentru-ce s'au luat dispozițiunile excepționale. În linia primă sunt frecările religio-nare, apoi nesigurauța personală și publică, diferitele amenințări și defăimări și tipărituri contrare legii de presă. Herold spune, că în loc ca monarhia să fie scutul libertății și al egalității, ea a devenit scut pentru anumite naționalități, er Schneider aduce ca exemplu și pe Ungaria, unde toate naționalitățile nu sunt mulțamite, afară de magiari, cari vreau să cumuleze și să magiarizeze totul.

Oficierii ruși s'au dus dela Toulon la Paris însoțiți de ovațiuni sgomotose. Două trenuri seperate s'au pus la dispoziția lor, în unul se aflau ofi-cerii subalterni și jurnaliștii, în celălalt admiralul Avelane și oficierii superiori. Locomotivele erau împodobite cu stéguri franceze. În Marsilia au fost întâmpinați cu mare entusiasm. În Avignon s'a luat prânțul. Societatea căilor ferate a ospătat pe ruși. Pretutindenea au fost primiți cu strigări de „să trăescă” la adresa țarului și a Rusiei.

FOIȚA.

Impresii din escursiune.

(Epistolă iubitelui meu Candiu).

(Înceiere)

„Și într'adevăr fericit să fie, cel ce iubesc?” continuu eu de a întreba.

„Da, căci după a mea părere doi prietini adevărați, între cari diferențe nu esista ci o cunoștință reciprocă absolută să pot numi fericiti!” observă Eli.

„De fel”, reflectă Măriôra, starea aceste nu se pôte chema fericire, ci mai mult „lung prilej de durere”, cum îi dice Eminescu sau „dulce nefericire”, cum i-aș dice eu!

„Acum tot nu sciu încă ce să fac să iubesc sau să nu iubesc!” respunsei la reflecșiunile lor. „Iubesc!” — „Nu iubi!” — etă sfaturile, ce mi le dedeau...

Lumina țării sorbia cu binișorul întunecului nopții, când ne depărtarăm din sală.

E ziua de sftul Ilie! Preste delurile jgheboase a Săcărâmbului se întinde cerul supărat, coperit cu un covor cenușiu, lin cade plôia desă și rece peste noi, cari înțrăm în sat pe drumul cel presărat cu șgură tinôsă. Plôia încetă — de cătră răsărit să ițesc norii, printre ei străbate câte o sulită de sôre, ce se opresce pe țancurile ascuțite, stêrnind negurile, cari să ridică ca și nesce stafi fără noimă și plutesc pe deasupra copacilor străvechi a pădurilor muntose.

Fără sémân de dulce și plăcut e aerul de aci, mișcat ici colo de vânt și desele sbierete ale „urechiaților pesimisti”, ce să află în Săcărâmb în număr considerabil.

Însemnată și acesta! Preoți și învățători, femei și bărbați, mic și mare alergă cătră locuința veteranului preot conducător, ca să-și manifeste alipirea, credința sinceră și devotamentul față de el. Este o zi acesta, cum fôrte rar să serbeză la români! Rar îi se presintă omului o icônă atât de frumôsă, atât de plină de adevăr ca acesta: un preot venerabil de preste optzeci de ani, care în decurs de 60 de ani a stat în fruntea tuturor mișcărilor sociale și culturale, care s'a lupta conscientios pentru conștiința

națională își vede ađi belșugul rôdelor, cari au urmat nisuințelor lui. Erni multe, geroșe și veri furtunose au trecut preste capul acestui părinte, dar astăzi stă cu sufletul tichnit și înălțat în mijlocul turmei sale, pe carea tremurând de emoțiune, cu lacrimi de bucurie în ochi o binecuvântă!

E banchet! Aici arată un domn merite mărte a jubilațului, colo închină altul în sănătatea preoților tractuali... dar ce vîd, ce aud? Colegul nostru „cel cu pèrul mare” își ridică paharul pentru secul frumos. Șiși alege tot părțile cele frumoșe, colegul, numesce femeia fința cea mai desvêșită, un cap de operă a naturii, ba privind cu còda ochiului la o masă, la carea ședea o dină a munților apuseni, numesce femeile chiar și ingeri pe pământ...

Ce contrast între cele țise de el și între cele simțite de mine! Ce e femeia?

„... o scôlă unde 'nveți numai durere înjosire și spoială”,

acesta ar fi răspunsul lui Eminescu. Un inger? Mai mult un demon, ne-ar răspunde tot el! O, nu este fința mai neexplicabilă, mai greu de caracterizat ca femeia, ai pute dice, că ea este o hipotesă!

Au farmecul lor și plăcerile ce le ofere femeia, dar durerile nețermurite precumpnesc. Plăcerile aceste le asemăn cu flori, cari dacă le miroși mult te îmbăt, și amețit fiind te lovesci ici de câte un stobor, colo de un bulz de pètră... când te desmetecesci, te afli rânit în suflet, er sufletul rânit greu să tîmăduiesce!

Urmă apoi aceeaș acțiune ca și în Alba-Iulia: Concert și joc — acesta să repeți și în Zlatna! Până aci ca toții!

Și acum sbor singur spre Cămpie, sbor țic, căci decă aș dice merg nu aș esprima si dorul ce mă călăuzesce și mă împintea de a ajunge cât mai curând la locul, de care mă lègă suvenirii dulci din copilărie, locuri iubite unde am crescut...

Trec Murêșul ce să scurge lin bobobosind în alvia-i bêtănă, las Oșorheiu cel străjuit de revoluționarul seu patron Bem, și mi îndrept pașurile spre locuri mai puțin sgomotose. Ochiului meu dedat de-a vedé mai mult păduri decât câmp, îi să presintă deodată o streină icônă cu sate mici risipite, cu deluri pleșuve. câmp întins — încetă portul românesc, încetă accentul obicinuit în limba

Avelane mulțumia cu cuvintele: „Vive la France!”

Primirea rușilor la gara de Lyon a fost foarte entuziastică. Rușii și francezii se îmbrățșiau reciproc.

Bulevardele din Paris erau ticsite de mulțime. Ovațiunile erau nesfârșite. În trăsura primă se afla amiralul Avelane cu președintele consiliului comunal, Humbert, apoi prefectul Seinei și generalul. Chanoine. În celelalte trăsuri urmau oficerii ruși cu consilierii comunalii Amiralul Avelane și-a descoperit capul, er oficerii salutau luându-și căciulele din cap și strigând: „Vive la France!”

Ambasadorul Mohrenheim a prezentat pe oficerii președintelui Carnot care țin următoarea alocuțiune:

„Vă mulțumesc, d-nule ambasador, pentru-că mi-ai prezentat pe amiralul Avelane și pe oficerii escadrei rusești. Eu am însărcinat pe ministrul de marină, să ve ofere cuvintele mele de binevenire la intrare în apele franceze, și sunt fericit, că astăzi ve pot saluta în persoană pe teritoriul nostru. Deja în Toulon vi-s'au exprimat simpatiile guvernului francez, er în locurile, pe unde ați trecut, a-ți esperiat simpatiile întregii națiuni. Pretutindenea veți afla aceeași primire călduroasă. Legăturile sentimentelor, cari între Rusia și Franța, prin primirea mișcătoare a marinei noastre în Kronstadt, înainte de 2 ani, s'au strâns și mai mult, devin din zi în zi mai intime, și lealitatea sentimentelor noastre de amicitie trebuie să insufle încredere și liniștire tuturor acelor, cărora binefacerea le stă la inimă. Marele împărat, care v'a trimis aici, domnilor, și pe care de aici îl salut, v'a încredințat o problemă sublimă, pe care o veți sci împlini cu demnitate. Bine ați venit!”

Președintele Carnot a numit pe Avelane mare oficer al legiunei de onoare. Asemenea au fost decorați cei mai mulți oficeri.

Apărarea unui preot român.

În congregațiunea comitatului Caras-Severin, membrul Coriolan Brediceanu, precum scrie „Luminătorul” a adresat vice-comitelui în limba românească următoarea interpelațiune:

„Pentru scumpii bani adunați cu cruntă sudore cetățenii au drept a cere ca să fie scutiți în libertatea lor personală. Acesta este un drept fundamental al cetățenilor. Altă recerintă a unui stat de drept este ca autoritățile publice să respecte reciproc fie-care cerc de activitate a celeialte.

Cu toate că de repetite-ori mi am ridicat glasul meu în acest merit; cu toate că am descoperit dese atrocități

din partea gendarmeriei, totuși acelea nu au încetat, ci din contră în 13 Sept. din nou s'a întâmplat un astfel de cas prea întristătoriu.

În 13 Sept. adecă s'a întâmplat în comuna Tapia un nou atac contra ordinii publice din partea gendarmilor. Anume sub pretețul comiterii unui delict neînsemnat, gendarmii au legat pre un preot nepătat și în șir cu delincenții l'au adus pedestru la Lugos; eră pe primariul acelei comune, pe dl Vancea tot acei gendarmi l'au ținut oprit o noapte.

Gendarmeria stă sub puterea disciplinară a ministrului de honveți, eră în privința siguranței publice la dispozițiunea ministrului de interne și pe această cale toate organele administrațiunii dispun de gendarmi. Pentru abuzul ce acestia comit răspunderea deci cade și asupra oficianților comitatensi. Și se lasă mâna liberă și ei nu și cunosc sau nu vreau să-și împlinescă chemarea. Cine dă directiva? Cine controlează? Nime; căci altcum nu s'ar pute întâmpla „acte revoltătoare” ca și cum e cazul preotului din cestiune, care e tată de familie, are fată mare, e om nepătat, posedă soția sa căruia primariul a oferit trăsura sa, numai să nu-l ducă pe picior. Tote aceste nu s'au considerat, nu s'au permis. Nu! Ci pare că s'a ținut în nume numai la prostituțiunea revelei preotului român, la sgu duierea simțului religiosității. Că numai acesta a fost tendința vădită se adevărește prin aceea, că numai decât după sosirea escortei la casarma gendarmilor în Lugos preotul fu eliberat. Conduc de scandal public a fost dară ținta. Fărte trist!

Apoi deținerea primariului ce este alta decât un act de anarhie?! În comună primariul este capul și pădătorul răspundătoriu al siguranței și al ordinii publice, el este șeful poliției locale. Pre acest șef l'au deținut în comuna sa gendarmii, cari stau la dispozițiunea sa și pre cari, cred că nime și nici unde nu-i numesc „domnii gendarmi”, ci numai la noi români, și acest simț de stimă cătră organele ordinii publice, acest respect cătră legi cu ce se replătesc: cu provocarea de scandal și cu nimicirea autorității poliției locale. Iacă în acest mod religiositatea și ordinea publică sunt periclitare.

Intreb deci: are dl vicecomite cunoscință de acest fapt; are de cuget a face cercetarea necesară și a statori un exemplu prin corăpunțetorea pedepsire a celor vinovați, și are de cuget a da instrucțiune preturelor și prin acestea primăriilor ca fie care se-și apere autoritatea legală contra astorfel de abuzuri terorizătoare?*

La această interpelațiune vice-comitele Litsek Bèla răspunde că chiar în așa dimensiuni pre cum o spuse on. dn. membru Brediceanu cauza nu o scie, însă pôte comunica, că casul i este cunoscut și că s'au și făcut toți pașii necesari contra gendarmilor abuzători.

Resultatul fu, că gendarmii pentru acel abuz comis în hiperzelul lor contra numitului preot, pre basa în investigațiunii făcute din partea comandei districtuale de gendarmeria, fuseră reprobati și osendiți la 8 zile prinsore (fogház) pe cale disciplinară.

Casul cu primariul însă lui ii este absolut necunoscut. Dar acum nesmintit va dispune investigațiunea de lipsă și despre rezultat va raporta procsimei congregațiunii.

Interpelantele C. Brediceanu așa în general ia la cunoscință respunsul v.-comitelui. Se miră însă, că în respuns n'a găsit acea căldură care o aștepta și care până acum era totdeauna când era vorba de fețe bisericesti străine și de religiositate. Și acesta o ține de necesară pentru că în acel preot s'a vătămât statul preotesc, biserica care este cel mai puternic stelp al statului. S'au dora numai preoțimea, biserică românească au se fie în stare escepțională nefavoritoare?

Eră prin faptul, că au răpit libertatea primariului comunei au vătămât basa ordinii publice, fiindcă primariul este șeful poliției locale și chiar și ministrul președinte dacă vine în Tapia este sub scutul primariului, eră dacă gendarmii îl opresc și îi fac astfel cu neputință plinirea oficiului seu, se vatămă legea, se conturbă liniștea și se nimicesc ordinea publică.

Se recere dară tractarea cea mai seriósă a acestei cauze, ba chiar și notificarea ei la ministrul de interne pentru a pune stavilă și a dispune remediu contra astorfeliu de porniri și abuzuri periculoase și preste măsură stricacióse.

Reflectând v.-comitele Litsek mărturisese, că prin acel fapt în adevăr s'a comis abuz și mare vătămăre și el negreșit va face despre aceasta cel mai detaiat raport ministrului de interne, cerend remediu și dispozițiuni sanatóre contra astorfeliu de terorisări.

Adunarea a fost unanim mulțumită cu aceste lămuriri; eră dl Brediceanu primă felicitări caldurate chiar și de la preotul reformat pentru întrepunerea sa.

Noutăți.

Înfrățire română-slovacă. Foile din Budapesta scriu, că în 13 l. c. n. a avut loc în Budapesta o înfrățire română-slovacă. Studenții slovaci au făcut o vizită în ospetărie studenților români și au fost primiți

de acestia în modul cel mai simpatie. S'au ținut toaste în limba română, slovacă și germană și s'a cântat românește și slavonesce.

DI Musicescu. Cercul versiunea printre profesorii dela conservatoriul din Bucuresci, că distinsul profesor de armonie dela conservatoriul din Iași, dl Musicescu, va fi mutat în Bucuresci la catedra de armonie al corului metropolitan. Domnul Wachman, actualul profesor de armonie, va fi avansat la catedra de contra punct și compozițiune, care se va crea din nou, scrie „România Musicală.”

Liturgia magiară. În ședința comisiunei financiare dela 17 Octobrie, la poziția „Sume preliminare pentru scopuri bisericesti”, a luat cuvântul Albert Kovács afirmând, că biserica gr.-cat. și gr.-or. întebuinează subvențiunea de stat pentru scopuri contrare statului. Atrage apoi atențiunea ministrului asupra înprejurării, că, pentru credințioșii magiari ai bisericii unite și neunite, să se ridice episcopii magiare. Ministrul Csáky a asigurat pe Kovács, că el supraveghează strict, că spre ce scop se întebuinează subvențiunea de stat, er cu idea episcopilor cu liturgie magiară se ocupă de mult și crede, că va veni și timpul, când idea acesta se va putea realisa.

Morțea lui Mac-Mahon. Mareșalul francez Mac-Mahon a reposat. Guvernul francez a luat hotărârea de a arangia marelui bărbat o înmormântare națională și de a-i ruga familia să permită așezarea trupului în domul invalișilor. Mac Mahon, duce de Magenta, mareșalul franciei și fost președinte al republicii franceze, își trage originea dintr-o familie irlandeză. El s'a născut la 13 Iunie 1808. Urmând esemplului părintelui seu, păși și el pe cariera militară. S'a distins mai ales în luptele din Algeria. În campania italiană dela 1859, a fost comandant al unui corp de armată și ca atare a raportat învingerile dela *Magenta* și *Solferrino*, în urma cărora fu numit mareșal și duce de Magenta. În rebelul franco-german a fost bătut de moștenitoriul de tron al Germaniei la Wörth, de unde s'a retras spre Châlons. De aci fu comandat de ministrul de rebel, să dea ajutor lui Bazaine, care era încunjurat în Metz. Armata germană l'a urmărit neincetat și după mai multe ciocniri a fost constrins a se retrage la *Sedan*. Aici fu îndată la început vulnerat și a predat comanda generalului Wimpffen. În urma capitulațiunei dela 2 Septembrie a ajuns și el în prinsore germană. La 1873, Mac-Mahon fu ales de președinte al republicii, în care demnitate a perseverat până la 30 Ianuarie 1880. Urmasul lui în președință a fost Iuliu Grévy.

Himen. Dl Ioan Murăroiu funcționariu la banca „Albina” și d-șor: Maria C. Mușlea fca domnului învțător dela

noastră, glasul iubit al fluerului, păstorul dârleie pe ungresce... preobrejanie!

Da, e tocmai schimbarea la față, când sosese... acasă! Ah dragă Candine, câtă ironie în cuvântul acesta „acasă” pribegesc dela o rudenie la alta, dintr'un sat într'altul și dic că sunt acasă... nu sunt nicăiri acasă! Ba da, casa mea este Transilvania.

E tocmai scimbarea la față — dic — când sosesc în satul unde am petrecut copilăria, și ab multe s'au schimbat de 12 ani. Toți cari mă desmerdau atunci astăzi zac acoperiți de glii după bisericuță, mușafel și lemnul Domnului acopere mormintele lor, peste cari aruncă vântul frunze fără vieță. Numai căsuța mai stă, căsuța cea acoperită cu șindile mohorite, în care me le-găna bunica cântând de jale, mai stă frăgarul, în care prindeam cu bostan țiglena, mai stau cireșii și vișinii, de pe cari alun-gam cu cărțăitorea mirlele și graurii, mai stă la fundul grădinii și lacul cel mare, de de pe care imi aducea odinioară pescariul Dinu pui de hodă și de rață sălbatică

Mult se întinde locul înainte'mi, o taină necuprinsă zace în zurăitul trestiei, în foș-

netul foilor lungi de papură, undulate de vânt. Vesele se dau peste cap dolele cu ciocul alb și se confundă în apă după prada lor, er corlele și rațele clătina trestia și o încovoie, ascunzându-se în ea și strigând cu glas răgușit de frica uriașului de șorecar cu gușe mare și dăbălăzată.

Aici taie apa în brezde lungi și netede stiuca cea cu capul lung, er cărașii, coștrășii și linii se pun a lene pe o lătore și se soresc la suprafața apei, când colo îi stârnesce din liniscea lor cocostărgul cel măestos, mareșalul lacului, care numai de boul de baltă mai are orecare respect!

Frăgar, cireș, lac nu s'au schimbat, același loc, aceeaș colóre, aceea dimensiune — dar ómenii? Băeții cu cari mă jucam în măgle de colb de-a ulcelele si de-a cănepa încălăcită, de-a lădile și de a puia gaia, astăzi tuturor le mijese barba, copilele, pe cari le năcăjam obrasnic, când ne înșiram la „obela bursucala și la „inili — manili”, astăzi sunt chiar și mame, — în locul jocurilor aceloră copilăresci acum se prind fete și ficiori șirég, o fată rostese cu glas doios:

„Bade, pălărie nouă
Mi-ai rupt inima în două,

Tu ai rupt-o, tu o lęgă
Cu-n fir de mătăsă neagră...”

Apoi fug fetele urmărite de feciori, feciorii le cuprind și le sărută Uimit priveam cu preotul din sat la jocul naiv al prietinelor mei de copilărie, cu câtă dragoste aș fi întins mâine să mă primescă și pe mine în joc, dar nu mă mai cunose, sfi-cioși salutând trec pe lângă mine... și eu, eu suspin de necaz!

Etă vine bătrânul cantor, Petrea lui Bucur, care bogonisece pe nas icosul și sfâr-tică și sdobesece cele 8 glasuri, el care fă-cea multe molitfe și festăni cu moșul meu, el, căruia îi duceam ca copil atât de des huște, ca să și facă borș și vitrișel... mă cunosece bătrânul și varsă lacrimi.

Intru la bătrânul Petre. Tote visele copilăriei mi se destăptă, un roi de gânduri începe a'mi furnica mintea, tot vatra cea veche, în care coceam baraboi, tot ferestrele cele hărbuite lipite cu țipă, la părete atárnă încă S-tul George, de care tremuram ca copil de câte ori îl vedeam, numai tăvanul pare mai afumat, grinșile învélite în păin-giși des.

Și ne confundăm în povești, îl întreb de multe tóte, îl întreb și de copila lui, de

Reli, carea'mi prindea fluturii cei albi de pe muscata din grădină, er fluturașii vineți, de pe tină și de pe lemnul cănelui; cu ea ticăzeam căsuța până ce venea el acasă, cu ea împărțiam merele până la cea din urmă strujea — și a plâns bătânul, m'a întrebat că nu am vădut crucea Aureliei în progadie, apoi am lăcrămat și eu, căci a fost bună Reli, și dor și ea plângea, când mă bătea moșul cu neúnea cea uriciósă.

„Progadie progadie, tu tóte le înghiți.. o, dacă ar fi să nu mor, aș cere de D-șeu ca tot ca copil să trăiesc!” dăsei cătră bătrânul.

Din convorbirea noastră sentimentală ne trezesce svonul de pe uliță. „Coleră în Mociu”, „coleră în Reghin”, „doctorii omóră în loc să vindece”, — aceste vorbe se rostogolesc din gură în gură și e un sgomot și o mișcare ca în timp de reșmiriță. Bărbații taie la porunca judei buruienile dela pórta, femeile își plâng copii de frica, fetele tremură pentru iubiți, precupețele nuși pot vinde prunee, pepenarii au gata'o cu pepenii... o cumétră de a lui Petrea întră în casă, cerend un „strop” de vinar cu ismă și cu coji de nucă, căci acela ar fi lec contra colerei.

scólele normale din Braşov, 'şi vor celebra actul cununiei Duminecă în 10/22 Octobrie la 4 ore p. m. în biserica sântului Nicolae din Braşov.

Ni se trimite spre publicare următoarea

Declaraţiune.

Eu subscrisul Ioan Henteş declar prin această, că declaraţiunea subscrisă de mine, Ioan Russu, Sever Bocu şi Nicolae Roman şi publicată în ziarul „Tribuna“ Nr. 135 din 1892, prin carea am vestit, că rupem orice legătură cu dl Ioan Broju, neţinându-l demn de societatea ómenilor de bine, în numele meu o revoc.

Acastă declaraţiune o eliberez pe séma dlu Ioan Broju, spre a se folosi la cas de trebuinţă de ea, încunoscându-l tot deodată, că această declaraţiune am trimis-o şi ziarului „Tribuna“ spre publicare.

Sibiiu, în 20 Octobrie, 1893.

Ioan Henteş m. p.

Martori:

Dr. Emilian Popescu m. p.

Demetriu Câmpian m. p.

*

Luând declaraţiunea de mai sus la cunoscinţă, declar afacerea cu dl Henteş de terminată şi acusa ridicată contra densusului pentru vătămarea de onóre o retrag.

Ioan Broju.

Raportul

adunării generale a „Reuniunii învăţătorilor români ort. din districtul Sibiului“, ținută la 26 și 27 Septembrie c. st. v. în Avrig.

Sibiiu, 8/20 Octobrie, 1893.

Onorată redacţiune!

Fiind de convingerea, că lucrările reuniunilor învățătoresci îndeplinite cu ocaziunea adunării generale sunt de un interes deosebit pentru fie-care om iubitor de cultura noastră națională, cu permisiunea on. redacţiunii îmi iau vocea Vă raporta despre adunarea generală a „Reuniunii învățătorilor români ort. din districtul Sibiului“, care în acest an s'a ținut în Avrig în zilele de 26 și 27 Septembrie c. st. v.

Sincer vă mărturisesc, că adunarea din acest an ținută în Avrig, a fost una dintre cele mai impunătoare! Pentru prima dată am simțit fericirea de a ne vedea întruniți învățătorii din toate trei tractele protopresbiterale: Sibiiu, Seliște și Avrig. Despărțământul Avrigului, care până acum a dat foarte puține semne de viață, s'a ridicat în fine din amorteala, în care zăcuse de un timp îndelungat. Desele schimbări obvenite în comitetul aceluia despărțământ pe de o parte, și unele

Am stat, vre-o câteva zile în sat, dar colera nu s'a mai ivit. Am plecat apoi să cutriem Câmpia, am vădut Șamșudul, lăgănul lui Șincai, un cuib ascuns în sălci și salcâmi, am vădut Pogăceaua, casa lui Tunsu, celui huiduit de unguri, am fost până sus în Jabenița cu lacurile cele sărate — și am luat spre sciință, că poporul nostru e revivitor de o altă sorte, are lipsă de lumină. Lungi se întind moșiile domnesci pe Câmpie, ér români le lucră ca și odinioară pe vremea iobăgiei; pe coperșele căsuțelor jughiate ale românilor zimbesce s'éracia, fum greu de gunóie învlesce satele. S'éraci și avuți — o clasă mediocră aproape nu afi!

M'a apucat tómnă pe Câmpie. Ostenit trupesce, și dornic de a vedea pădurile cu cari m'am dedat, dornic de a respira în alt aer, mai puțin infectat de bacoile dușmănesci plec către casă... casă? O, ironie a sorții!

„S'éraci inima mea,
De-ar vedea-o cineva...“

Saros, Septembrie 1893.

Al t'eu
Ilariu.

divergențe neesențiale provenite mai mult din animosități, pe de altă parte, au fost cauza principală, care a zădărnicit până acum ori ce lucrare armonică și frățescă în despărțământul Avrigului. Acum acestea odată delaturate, ne îndreptătesc la așteptarea, că prin întâmplările petrecute în zilele de 26 și 27 Septembrie în Avrig, ne-am încheiat pentru un viitor foarte îndepărtat, într'un corp bine organizat și nedespărțibil, ce în timpurile acestea grele merit e să desvólte o activitate conșcie de sublima lui misiune.

Duminecă în 26 Sept. la órele 4 și jumătate a. m. cam la 50 de învățători din despărțământele Sibiiu și Seliște în frunte cu zelosul nostru președinte, dl Dr. D. P. Barcianu părăsiram gara Sibiului pentru a percurge mănósele văi ale Cîbinului și a ne desfăta în romanticele poziții de pe plaiurile bătrânului Olt. Privind înspre munți, multe gândiri tainice se străcurau prin mintea noastră, de multe aspirațiuni și tendințe nobile erau cuprinse inimile noastre și apropiindu-ne tot mai tare de locul născerii nemuritorului George Lazar, ne întărisem în speranța, că toate aspirațiunile noastre se vor realiza într'un viitoriu foarte apropiat.

Ajunși la gara Avrigului, P. O. D. Ioan Căndea, protopresbiter, care împreună cu alți fruntași din comună aștepta sosirea noastră, printr'un discurs scurt dar p'etrănătoriu ne bineventă în numele reprezentanței parohiale și comunale din Avrig, la care răspunde președintele reuniunii, dl Dr. D. P. Barcianu. Ajunși apoi în comună protopresbiterul tractual I Căndea, notariul comunal Ioan Macsim împreună cu corpul învățătoresc avură bunăvoința de a ne încuarta pe la fruntașii comunei Avrig, cari ne primiră cu brațele deschise și cu ospitalitatea înăscută românilor.

La órele 7 a. m. eram toți în biserică, asistând la serviciul divin celebrat de p'ar. protopresbiter I. Căndea și executând în corpore cântările utreniei și cele liturgice. Era o plăcere se vedea cum încărungiții învățători emulau în executarea frumóselor noastre cântări bisericesci cu tinerii învățători. Sentimentul de pietate și a ajuns culmea, când dl Dr Vasile Bologa, profesor la scólele civile din loc, a executat cu cunoscute-i vocea doioasă și melancolică pricésna ocașională „Ochiul inimei mele“.

În urma unui conclud adus de comitetul central al acestei reuniuni, s'a înscut la órele 9 a. m. ținerea parastasului solemn în memoria marelui dascăl, George Lazar, ale cărui scumpe oseminte în p. ce se odichnesc în cimiterul acelei biserici. La celebrarea parastasului au participat preoții: I. Căndea, protopresbiter, Mihail Căndea și Vasile Macsim, parochi în Avrig, Simeon Vlad paroch în Șelimer, Ilie Iosof, preot în Galeș și diaconul-învățător Nicolau Neamtu din Seliște. Cântările funebre au fost executate de către un cor compus din o grupă de învățători condus de învățătorul Ioan Bratu din Tilișca. În fața unui public de peste 2000 de persoane, secretariul reuniunii, membrul George Joandrea inv. la scóla din Sibiiu-cetate, a rostit un discurs panegiric, în care a schițat în liniiante generali viața și activitatea nemuritorului George Lazar? După ținerea acestui discurs s'a depus o frumósă cunună pe mormóntul reposatului procurată pe spesele reuniunii. Cununa de o mărime destul de însemnată, purta inscripția: „Memoriei marelui dascăl, George Lazar. — Reuniunea învățătorilor români ort. din districtul Sibiului, 1893“. În mijlocul cununei era aședat portretul decedatului spre vedere publică.

(Va urma.)

*) Discursul îl vom publica în nrul viitor. Red.

Lucrul de mână.

(Incheiere.)

Practica lucrului de mână diferă în toate țările după împregiurările locale și după punctul de vedere, dela care purced bărbății, ce sunt puși în fruntea acelei afaceri. Chiar referințe, simpatii ori antipatii naționale încă influințază aici colea sistemul exercițiului acestui obiect.

În Elveția, unde lucrul de mână e foarte desvólat și în cea mai mare parte practicat ca obiect obligatoriu de învățământ există două direcțiuni. În Elveția așa numită germană în cantónele, în cari preponderază elementul german, adevă în jumătatea nord-estică a Elveției, se lucră după direcțiunea aplicată în Germania.

În consecuență lucrul de mână deci e numai facultativ; specialitățile practicate sunt t'emplăria, sculptura, geometria și cartonagiul. La modul, cum se lucră sculptura, e de observat, că unelța se mănuează numai cu drépta.

În Elveția francesă (jumătatea sud-estică) se lucră după un sistem propriu, combinat din cel frances și din cel german. Obiectul e obligatoriu pentru toți elevii; atelierele sunt bine arangiate. Specialitățile sunt: t'emplăria, cartonagiul, lucrări ușore de metal și modelagiul.

Exercițiile se fac în mod concentric după dificultățile, ce le oferă materialul de lucrat și după gradul de desvóltare fizică și intelectuală a elevilor din diferitele clase.

În Franția se învață lucrul de mână în mod obligatoriu în scólele de băeți deja din 1882. De óre-ce primul inițiator al acestei cestiuni, réposatul Salicis, nu a cuprins lucrul conform naturei sale, nici nu s'au putut face mari progrese în această direcțiune. De present poziția lucrului de mână față de celelalte obiecte de învățământ și exercițiul practic al lui se affă într'un stadiu de reformă.

Inspectorul general pentru lucrul de mână, Dl Renné Leblanc împreună cu inspectorii Lully și Rocheron, lucră cu mult zel pentru a da o altă formă practicei acestui obiect. Se pare însă, că acest nou sistem e prea teoretic sciințific față de cel dintăiu care era prea mecanic industrial.

Specialitățile practicate sunt:

Cartonagiul, lucrări de metal, sculptura, modelagiul, t'emplăria. Timpul exercițiului tehnic pe săptămână în unele scóle e de câte 9—12 óre pe zi ér, în altele de câte 3—4 óre.

Elevii absolvenți ai scólelor primare, cari se supun la un concurs special din lucrul de mână au preferință la primirea lor în scólele de arte și meserii și sunt foarte căutați și bine plătiți în viața de toate zilele, de óre-ce se fac buni artiști și buni meseriași.

Inscripția în lucru de mână o dau institutorii pentru un adaus la léfa de 600 până 700 fr. pe an, ei au însă câte un lucrător sau doi (onorier) ca ajutor, astfel încât institutorul mai numai conduce și supraveghiază instrucțiunea predată de uvrier. Lucrătorul instructor încă primesce câte 200 fr. pe lună.

În Belgia se învață t'emplăria, cartonagiul și modelagiul. Pregătirea institutorilor în lucru de mână se face în cursuri de vară, susținute de ministere, de județi și de comune. Institutorii iau parte la două cursuri, apoi sunt datori a propune lucrul de mână în vr'o scóla cel puțin 6 luni de zile, atunci se supun unui examen teoretic și practic, care dură 8 zile și numai după trecerea cu succes a acestui examen obțin certificatul care îndreptătesc la remunerațiunea specială de 400—600 franci pentru propunerea acestui obiect. Lucru de mână se practică deja aproape în toate scólele primare.

E de interes a sci, că aici se ocupă foarte multe dame de familie nobile cu învățarea lucrului de mână, în general cu sculptura geometrică și cu cartonagiul. Unele dame jócă la t'ombola frumósele și delicatele lor lucrări pentru diferite scopuri filantropice.

Danemarca are lucru de mână introdus în scóle prin lege deja de mulți ani ca și în Suedia și Norvegia. Practica de ađi a acestui obiect a ajuns la renume europen prin

teșgebelele sale în complex și prin metoda de instruire în masă.

Nu mai ó singură specialitate se învață, și anume t'emplăria.

Învățământul în Suedia și în Norvegia e foarte înaintat, precum e deja cunoscut Zidirile cele noue de scóla au instalațiuni de tot perfecte.

Mai vrednic de amintire este încălđirea centrală prin aer uscat și stabilimentele de scaldat prin dușuri parte prin apartamente de aburi.

Se înțelege, că sălile bine întocmite pentru lucru de mână încă nu lipsesc.

Modul de instruire în lucrul de mână este cel individual precum se propagă în Naäs de neobositul propagator și inițiator al ideii lucrului de mână în ultimele 2 decenii, d. Otto Solomon cu cheltuiala unchiului său a bătrânului Abrahamson. În unele părți însă se fac abateri nu neesențiale dela acest sistem. Cea mai mare schimbare ce a suferit o acest sistem, este reforma lui Ah-sel Mikkelsen din Kopenhaga (Danemarca).

Nu mai cu prelucrarea lemnului se ocupă elevii în scólele primare secundare și superioare. În unele scóle se mai învață și cartonagiul.

În Germania se învață lucrul de mână numai ca obiect facultativ. Specialitățile ce se practică aci sunt: t'emplăria, sculptura geometrică, cartonagiul, lucrări ușore de metal și modelagiul.

În Austria există acest obiect numai în mod sporadic, ici-colea.

În Ungaria s'a învățat în anii trecuți așa numita industrie de casă în scólele normale de stat, dar din cauza practicei false nu a putut avea durabilitate astfel încât astăzi s'ar putea dice, că a dispărut și aceea ce a fost mai nainte. Esecțiune fac scólele confesionale române și s'asesci, dintre care unele dovedesc progrese destul de frumóse cu deosebire de câți-va ani încoace.

Acestea sunt pe scurt cele împărțite de dl Moian. D-sa îmi spuse, că s'a interesat în călătoria sa de toate institutiile, în cari se practică lucrul de mână ca mijloc de educațiune și instrucțiune și în privința acésta voesce a'și desvólta părerile sale mai pe larg în raportul său, pe care îl va și tipări, arătând, în ce mod se pot aplica la noi întocmirile particicate în alte state civilizate din Europa.

Convocare.

Despărțământul IX (Oreștie) al „Asociațiunii transilvane pentru literatură și cultura poporului român, va ține adunarea sa generală la 5 Novembrie a. c. 11 ore înainte de amédi în comuna Beriu.

Se invită deci membri despărțământului precum și toți amicii progresului poporului român a lua parte în numer cât de numeros la acésta adunare generală.

Din ședința subcomitetului ținută în Oreștie la 4 Octobrie 1893.

Dr. Ioan Mihu, Valeriu Petco,
director. secretar.

Avis.

Vite de prăsilă rasa Pinzgau.

Aducem la cunoscința membrilor Reuniunii noastre, că transportul al II-lea de vite rasa Pinzgau a sosit ér și că în Dumineca viitoare în 22 Octobrie n. a. c. la órele 2 d. a. se vor vinde membrilor reuniunii între condițiunile sciute. De vânđare sunt 2 tauri, 1 vacă fátată cu o vițea și 15 vițele (juninci) în v'rstă dela 9—12 luni. Prețul acestora variază între 80—100 fl. v. a.

Din ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“ ținută în 20 Octobrie n. 1893.

Ioan de Preda, Victor Tordășan,
v. preș. secretar.

Nr. 5797 Plen.

[208] 2-3

CONCURS.

Pentru conferirea stipendiilor și ajutoarelor, ce vin a se vota pe anul 1894 din fundațiunea „Andronic“: I. pentru învățacei de ori ce meserie; II. pentru sodali, cari s'au eliberat în decursul anului 1893 și III. pentru sodali, cari petrecând cel puțin 6 ani consecutivi la meseria lor, au dat dovești despre dexteritatea și hărnicia lor pentru a deveni măestri, prin această se scrie concurs până în **31 Decembrie 1893 stilul vechiu**, pe lângă următoarele condițiuni:

Toți, cari voesc a concura la stipendii și ajutoare au să producă în general:

1. Carte de botez.
2. Atestat comunal despre averea proprie și a părinților;
3. Atestat familiar dela parochul locului despre familia părinților concurentului și fiind și acesta căsătorit și despre familia dănsului, în atestat având să se cuprindă și arătarea, că în familie câți copii sunt minoreni, câți frecventăză sóla și câți se mai află la vre-o meserie.

Afară de recerintele generale, au să mai arete în special:

I. Invățaceii.

a) că au implinit anul al 12-lea al etății;

b) că au cercetat cu succes bun cel puțin scóla poporală;

c) că au încheiat contract cu măestrul, și că contractul s'a înregistrat în condica autorității industriale (la protopretore ori magistrat), având a l alătura la concurs în orginal sau în copie autentică.

II. Sodalii.

a) că au terminat periodul de învățatură în decursul anului 1893, ceea ce vor dovedi prin atestatul autorității industriale (§ 67 art. de lege XVII din 1884);

b) că au purtare bună și fac sporiu mulțamitoriu în meserie și acesta o vor dovedi prin atestatul măestrului, eventual cu cartea de lucru;

c) să arete prin atestat dela măestru ce cunoscințe de limbi mai au.

d) aparținând eventual ca membrii la vr'o reuniune de meseriași, să o dovedescă acesta cu atestatul dela reuniune.

III. Sodalii ce sunt în condițiune a deveni măestri.

a) să aibă certificatul de măestru.

b) să fie lucrat, cel puțin 6 ani consecutiv ca cafe, ceea ce o vor dovedi cu atestatele dela măestrii, la cari au lucrat, eventual cu cartea de lucru.

c) în cerere să arēte anume unde voesc a să aședă ca măestrii, ce fel de mijloce în bani mai au pentru a si începe meseria pe socotēla lor, apoi să producă și alte documente recomandătoare.

Dela toți concurenții de ori ce categoriă să recere ca cererile să fiă scrise și subscrise cu mâna lor proprie și adresate consistoriului archidieceșan gr. or. în Sibiu, să le înainteze aici cel mai târziu până la 31 Decembrie 1893 stil v.

Sibiu, din ședința plenară, ținută la 4 Octobrie, 1893.

Consistoriul archidieceșan.

Nr. 571/1893

[206] 3-3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor învățătorești dela scólele confesionale gr. or. din mai jos însemnatele comune, se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare

1. Dobârca, cu salariu anual de 250 fl și 4 lemne din cari are să se încăldescă și scóla.

2. Tău cu salariu anual de 300 fl. și quartir natural fórte frumos în edificiul scólei.

3. Păuca, cu salariul anual de 300 fl.

Doritorii de a ocupa acestea posturi, și vor așterne cererile lor instruite conform legilor din vigóre, subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul sus indicat.

Mercurea, la 25 Septembrie 1893. Oficiul protopresb. gr. or. al Mercurei.

I. Droc,
protopresbiter.

ad Nr. 332/893 prot.

[205] 3-3

CONCURS

Pentru îndeplinirea posturilor învățătorești vacante din următoarele comune bisericesti prin această se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în ȋiarul „Telegraful Român“.

1. Banabie, postul învățătoreșc împreunat cu postul cantoral, cu salariu anual de 300 fl. și anume 200 fl. salariu învățătoreșc din repartiție, 150 fl. venit cantoral din agru și stole, quartir în edificiul scólei și lemne de foc.

2. Hărăstăș, postul învățătoreșc împreunat cu postul cantoral, cu salariu anual de 300 fl. și anume 190 fl. din repartiția, 30 fl didactru, ér 80 fl. din venitul cantoral, quartir în edificiul scólei și lemne de foc pentru scóla;

3. Hidiș, cu salariu anual de 300 fl. din repartiția dela popor, și quartir în scóla și lemne de foc;

4. Soporul de câmpie, postul învățătoreșc împreunat cu cel cantoral, cu salariu de 300 fl. și anume din repartiția 160 fl. din lada bisericeii 40 fl. venitele cantorali 100 fl. din agru și stole, quartir în edificiul scólei.

Doritorii de a ocupa vre unul din acestea posturi, cari sunt datori a se presenta în vre o duminică în popor, sunt poftiți a și subșterne petițiunile instruite conform legilor în vigóre subscriseiului oficiu în terminul indicat.

Agârbiciu, per Gyéres, 22 Septembrie, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Turdei în conșlegere cu comitetele parochiale concernente.

Petru Roșca
protopresb.

Die Seiden-Fabrik G. Henne-

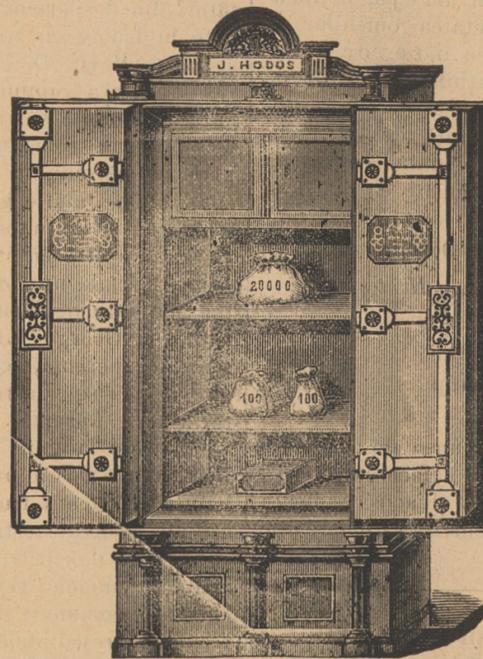
berg (k.u.k.Hofn.), Zürich sendet direct an Private: schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 p. Meter — glatt, gestreift, karrirt, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 vers h. Qual, und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) porto- und zolfrei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz.

[9] 14

Primul român fabricant de casse

în

Monarchia austro-ungară

IOAN HODOȘ,

Hermannstadt, Fährergasse Nr. 2.

Sibiu, Strada vâșștorilor Nr. 2.

și recomandă **cassele și casetele sale de fier** pentru pășrat de bani și hârtii de valóre

sigure contra focului și spargerei,

de diferite forme și mărimi și cu prețuri cât de moderate.

Interesașilor să trimite la cerere „Prețuri curente“ ilustrate franco și gratis.

[187] 5-6

Spre binevoitoare luare aminte!

Subscriful imi iau voe a aduce cu tótă onórea la cunoscința p. t. public, că cu 1 Octombrie n. a. c. mi-am mutat locuința dela numărul 31 tot în

Strada Măcelarilor Nr. 37,

și ca în trecut așa și acum efectuesc tot felul de încălțăminte pentru domni, dame, copii, precum și tot soiuri de reparaturi, cu

prețurile cele mai moderate

oferind totodată, spre mulțumirea tuturor, marfă solidă și prompt executată.

În speranță, că p. t. public imi va oferi binevoitorul concurs, rămân Sibiu, în Octombrie, 1893.

Cu distinsă stimă

Constantin Dragoș,
pantofariu.

[200] 4-6

Sosirea și plecarea trenurilor dela Sibiu.**I. Trenurile sosesc la Sibiu.**

Dela Copșa (Budapesta, Predeal):

- La 4 óre 16 minute, diminēta, tren de persóne.
- La 1 óră 26 minute, ȋiua, tren de persóne.
- La 9 óre 23 minute, sara, tren micșt.

Dela Făgăraș:

- La 7 óre 28 minute, diminēta, tren micșt.
- La 8 óre 30 minute, sara, tren micșt.

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se coti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă órele de nópte

Redactor responsabil **Silvestru Moldovan.**

II. Trenurile plécă dela Sibiu.

La Copșa (Budapesta, Predeal):

- La 7 óre 44 minute, diminēta, tren micșt.
- La 4 óre 49 minute, ȋiua, tren de persóne.
- La 10 óre 17 minute, sara, tren de persóne.

La Făgăraș:

- La 4 óre 36 minute, diminēta, tren micșt.
- La 1 óră 40 minute, ȋiua, tren micșt.

Editura și tipariul tipografiei archidieceșane.